

Vsi vključeni – vsi zmagovalci

Na področju izobraževanja in usposabljanja program Erasmus+ podpira mobilnost posameznikov (npr. pedagoškega kadra) ter mednarodna partnerstva za sodelovanje med različnimi institucijami z namenom strokovnega in osebnega razvoja posameznikov ter krepitve kakovosti izobraževanja prek sodelovanja med področjem izobraževanja in širšim okoljem (vključno z gospodarstvom). Za obdobje od 1.9. 2021 do 1.3. 2023 smo pridobili nepovratna sredstva za 6 mobilnost strokovnih delavcev šole, uspeli smo jih opraviti kar 7; štiri strokovni delavci smo se udeležili tečajev, trije pa senčenja na delovnem mestu. Z vse življenjskim učenjem dajemo vzgled, da je znanje vrednota.

V skupini učiteljev, ki sodelujemo v projektu, sem imela druga strokovna delavka v 1.R prva priložnost za obisk partnerske šole. Izbrala sem si Estonijo, zaradi izobraževanja **Game-Based Learning and Gamification**, ki ga je organizirali Univerza v Tallinnu. Izobraževanje je potekalo med 20. in 26. marcem. 10 udeležencev, ki smo prihajali iz Slovenije, Španije, Makedonije, Italije in Madžarske, smo se od vsega začetka zelo dobro ujeli. Poudarek delavnic je bil

na gamifikaciji, na učenju in poučevanju s pomočjo iger in skozi igro. Spoznali smo posamezne elemente gamifikacije ter uporabnost in dostopnost metod, ki temeljijo na igri. Metoda podpira široko paleto iger, ki jih je pri pouku mogoče uporabiti, saj zajemajo različne vsebine in dejavnosti za podporo učenju in komunikaciji med učenci in med učitelji in učenci. Predstavitev različnih pristopov in praktičnih primerov uporabe orodij, ki temeljijo na igri so bili v veliko pomoč ko smo teoretično znanje prenesli v oblikovanje, načrtovanje in uporabo metod gamifikacije v realno učno okolje. Teden je še prehitro minil. Poleg novih in zanimivih orodij, ki jih bom z veseljem uporabila pri poučevanju, sem skozi pogovor z ostalimi udeleženci lahko spoznala pristope in poglede na vzgojo in izobraževanje v njihovi državi. Med nami so se stkali pristni prijateljski odnosi, ki jih želim negovati do naslednjega snidenja.

Učitelj fizike se je maja 2022 udeležil **tečaja 3D tiska** v skupnosti e-Nable v Grčiji. Naučil se je, kako učinkovito uporabljati projekte 3D tiskanja v inkluzivnih razredih, da bi povečal sodelovanje in udeležbo, hkrati pa spodbudil priložnosti za osebno rast in razvoj spretnosti pod prizmo ustvarjalnosti tako za učitelje kot za učence. Poudarek je bil na tem, kako lahko 3D tiskanje pomaga učencem s posebnimi potrebami in njihovim učiteljem, pa tudi ljudem v kakršni koli stiski, saj je to glavno

delo skupnosti e-Nable. Z obiskom tečaja je pridobil licenco za tehniko tridimenzionalnega tiska protez za otroke (po meri). Protezo, natisnjeno s 3D-tiskalnikom, otrok preprosto nastavi ali sname kot rokavico, kar je le ena od prednosti, ki jo je v prostetiko prinesel tridimenzionalni tisk. Producerske stroške krije neprofitna organizacija iz ZDA, ki priskrbi ves material za tisk in konstrukcijo, pripravi program za tisk. Lastnik licence (učitelj) priskrbi le tiskalnik. Tehnologije 3D tiskanja v razredu trenutno na šoli še nimamo.

Učiteljica tujega jezika sem se junija 2022 udeležila tečaja **čuječnosti** na Irskem. Čuječnost (angl. mindfulness) pomaga pri razumevanju in obvladovanju različnih čustev, spoprijemanju s stresnimi okoliščinami ter krepitvi samopodobe in koncentracije. S tem pomagamo otrokom, da se učinkovito spoprimejo s šolskimi zahtevami in raznolikimi skrbmi, hkrati pa jih opremi s strategijami za »preživetje« v odraslosti. Otroci so v svojem bistvu že sicer bolj čuječi kot odrasli, z usmerjenimi vajami pa lahko to njihovo sposobnost še dodatno negujemo in jo okrepimo - z zavedanjem, da dolgotrajno doživljanje stresa pomembno oslabi zmožnosti učenja in zdravega razvoja. Zdi se, da je čuječnost ustvarjena prav za otroke, saj so zanjo naravnost nadarjeni - radovednost za telesne doživljaje, gibčnost njihovih svobodnih umov in domišljija, ki ne pozna meja. Čuječnost razumemo kot prirojeno sposobnost, ki jo s prakso poglobljamo in razvijamo. Zakaj torej ne bi izkoristili naravne pripravljenosti otrok in začeli čuječnost učiti že v otroštvu? S čuječnostjo se naučimo gledati stvari, kot da so nove. Vsi stresni dogodki v našem življenju so le obiskovalci. Z kontroliranimi vdihom in izdihom umirimo svoj srčni utrip in premišljeno premagujemo stresne situacije. Tehnike sproščanja pri pouku smo poimenovali pustolovske veščine.

Učiteljica španščine in specialna pedagoginja sem se odpravila na izobraževanje v mesto Alicante na obali Costa Blance v Španiji, in sicer

od 18. do 24. junija 2022. Izobraževanje me je pritegnilo že s svojim imenom, in sicer je bilo to izobraževanje **SMART TEACHERS PLAY MORE** (oziroma v prevodu Pametni učitelji se več igrajo). Kot že samo ime pove, smo na izobraževanju spoznali različne igre, ki jih lahko izvajamo v razredu s celotno populacijo osnovnošolskih otrok. Izobraževanje je praktično naravnano, saj smo vse igre preizkusili in se tudi pogovorili, kako lahko posamezno igro prenesemo v naš razred. Igre so zasnovane tako, da se učenci premikajo in aktivno sodelujejo ter se pri tem učijo z vsemi svojimi čuti. Glavni poudarki pri izobraževanju so bili:

- krepitev pomnjenja, saj si morajo učenci pri vsaki aktivnosti nekaj zapomniti, da lahko aktivnost nadaljujejo.
- gibanje, saj se je med aktivnostjo uporabljalo več različnih načinov gibanja, da si učenci lažje zapomnijo in se učijo.
- ekološka uporaba didaktičnih pripomočkov, zato so bili pripomočki običajno narejeni iz kartonastih škatel ali drugega recikliranega materiala.

Pridobljeno znanja sem že uporabila pri svojih urah španščine v 7. in 8. razredu. Učencem je bilo všeč, da so se lahko gibal po razredu in so si tako lažje zapomnili snov in jo tudi razumeli. Učenci so z veseljem sodelovali pri vseh aktivnostih, ki sem jih do sedaj izvedla v razredu s pomočjo pridobljenega znanja na Erasmus izobraževanju Smart teachers play more.

V mesecu oktobru smo se ravnatelj ter učiteljici angleščine in matematike odpravili v mesto Batalha, ki leži v osrednjem delu Portugalske. Zanimal nas je njihov šolski sistem, kako v pouk vključujejo učence s posebnimi potrebami, inkluzija, pouk matematike in angleščine. Senčenje na delovnem mestu smo opravili na šoli **Agrupamento de Escolas da Batalha**, saj je šola z organizacijskega vidika zelo zanimiva, vključuje namreč vrtčevske otroke, osnovnošolske učence ter dijake srednjih šol za IKT, turizem in umetnost; torej skupaj 1806 otrok in 195 učiteljev. Ker je inkluzija izziv vsake šole, nas je tudi zanimalo, kako se s tem spopadajo na njihovi šoli. Na šoli imajo vsako leto 15 učencev s težjimi primanjkljaji na posameznih področjih. Učenci s posebnimi potrebami lahko tako med poukom prehajajo k rednemu pouku glede na svoje sposobnosti, prehajajo lahko pri več predmetih oz. le pri določenih. Za učence s posebnimi potrebami imajo tudi posebno sobo - Snoezelen sobo. Soba ponuja dinamično raziskovanje in sproščanje, spodbuja pridobivanje elementarnih izkušenj. Učenci v taki sobi pridobivajo nove izkušnje o svojih čutilih in se tako lažje umirijo in

sprostijo. Posebno pozornost namenjajo medgeneracijskemu povezovanju. Na šoli izvajajo različne projekte, kjer starejši učenci učijo mlajše in spodbujajo izkustveno učenje. V projekte in dejavnosti vključujejo stare starše in starše ter lokalno skupnost; še posebej na podružničnih šolah. Šola je vključena v več projektov med njimi tudi Erasmus +, eTwinning, Unesco. So prva portugalska šola, ki je v šolo uvedla temo umetne inteligence prek svojega Kluba robotike in programiranja. Dijaki svoje projekte in dejavnosti predstavijo tudi lokalni skupnosti in podjetjem. Njihov šolski sistem je nekoliko drugačen od našega, saj se obvezno šolanje zaključi z osemnajstim letom, srednja šola je obvezna. Učenci so v šolskih klopeh do poznega popoldneva, tako smo pri učencih opazili utrujenost in pomanjkanje koncentracije. Tudi šolska prehrana je drugače urejena, večina otrok nosi malico od doma, marsikdo izmed njih tako nima možnosti zdravega in raznolikega prehranjevanje. Presenečeni smo bili, da so poleg učiteljev na šoli zaposleni tudi asistenti, ki pred poukom in med odmori skrbijo za učence in dijake. Senčenje na delovnem mestu je odlična izkušnja, saj smo dobili boljši uvid, kaj v našem izobraževalnem sistemu deluje dobro in kje je še maneverski prostor za spremembe in izboljšave.

Udeleženci tečajev smo o mobilnosti in na novo pridobljenih znanjih/veščinah poročali na pedagoških konferencah.

Monika Randjelović

Anja Podgoršek Rožanc

Karmen Deželak, Katja Mejač, Andrej Podpečan

Nuša Ocvirk, koordinatorica projekta